

Ime predmeta 1	ROTACIJSKA PEČ - »DRAJERCA«
Ime predmeta 2	/
ID številka / EŠD	002.122.Idrija
Upravljavec	Center za upravljanje z dediščino živega srebra Idrija, Bazoviška 2, 5280 Idrija
Lastništvo	Javno
Lastnik	Republika Slovenija
ID številka / EŠD	/
Klasifikacija dediščine	Rudnik, Topilnica / Topilništvo, žganje rude

OPIS

Kratek opis	Rotacijska peč je postavljena v žgalniški objekt, ki je zgrajen iz železobetonske konstrukcije z opečnim obokom in valovito kritino. Žgalniški del objekta vključno s pečjo lahko razdelimo na dva med seboj povezana segmenta. Prvi del predstavlja peč z podajalnikom rude, pogonski mehanizem, kurilna naprava, ventilator za turbo upih zraka ter silos za prežgano rudo. Sama peč leži na armiranobetonski konstrukciji, na 4 točkah vzdolž peči. Cev peči je nagnjena pod kotom 6°. Drugi del pa tvorijo: ciklon za odpraševanje plinov in ekshavstrov, nosilni sistem za kondenzacijske cevi iz U, L in I profilov, ki so spojenih s kovicami in ukrivljeni deli kondenzatorjev, ki se trenutno nahajajo na prednjem delu peči.
--------------------	---

Mere	Dolžina 50 m, širina 7 m, višina 18 m.
Materiali	Lito železo, pločevina, guma, armirani-beton, izolacija, šamot, granit, les.
Datacija	1961
Avtor / Proizvajalec	Podatek o proizvajalcu ni znan

Slikovne priloge

Image not readable or empty
/home/mcxsd05/domains/heritage-mercury.net/public_html/base/components/com_rsform/uploads/5ab8efe514383-ro

Prvotna raba

Največja tovrstna rotacijska peč na svetu za žganje živosrebrove rude je zmogla na dan prežgati tudi do 250 ton materiala. Iz silosa se je ruda prek podajalnika enakomerno stresala v vrtečo se cev (do 1,5 obrata na minuto), ki je imela naklon 6°. Ruda je počasi drsela navzdol in na koncu padala v bunker za ostanke prežgane rude. Peč je delovala protitočno-ruda navzdol plini navzgor. V spodnjem delu peči je bila temperatura do 900°C v zgornjem, kjer je peč vstopala v peč pa do 180°C. Hlapi Hg in ostali dimni plini, ki so izstopali v kondenzacijski sistem so imeli do 300°C. S pomočjo ventilatorjev s plini vstopali v kondezacijski sistem, kjer se živo srebro ohladilo in utekočinilo.

Sedanja raba

Rudniške objekte na območju Topilnice so večinoma nadomestile proizvodne hale z novo vsebino. V sredini pod klasirnico in v bližini kompleksa peči, je zaživel nov center za obiskovalce. Tu je na ogled stalna razstava „Od rude do kapljic živega srebra“. Znotraj razstave transportni most prikazuje način transporta rude v okviru žgalniškega procesa. Vsi objekti in stroji na območju topilnice imajo veliko zgodovinsko vrednost. To območje namreč predstavlja končno stopnjo razvoja v 500-letni zgodovini rudarjenja in tradicije žgalništva, saj so njene naprave in objekti delovali vse do zaprtja rudnika.

Prvotna lokacija

Na območju Topilnice Rudnika živega srebra Idrija

Sedanja lokacija

Topilnica Hg (Od rude do kapljic živega srebra), Arkova 50, 5280 Idrija

STANJE OHRANJENOSTI

Zgodovina opravljenih posegov	Poleg korozivnosti na kovinskih elementih so vidne tudi poškodbe na oknih na prednji strani stavbe.
Sedanje stanje	slabo
Potrebni ukrepi	Potrebno je zagotoviti varnost obiskovalcev po celotnem objektu – namestiti ograje ustrezne višine. Predvideno je ojačenje stropne konstrukcije in izgradnja evakuacijskega izhoda na sredini peči. Načrtovano je popravilo poškodb na določenih mesti armiranobetonske konstrukcije rotacijske peči.

DOKUMENTACIJA

Naslov / zbirka / povezave itd., kjer so dostopne podrobnejše informacije	- Inventarna knjiga CUDHg; - Odlok o razglasitvi tehniške dediščine v Idriji in njeni okolici za kulturne spomenike državnega pomena. Uradni list RS, št. 66/01, 55/02, 16/08; - Zakon o varstvu kulturne dediščine – ZVKD-1. Uradni list RS, št. 16/08, 20/09; - Čar, Jože, Terpin, Rafael. Stare žgalnice živosrebrove rude v okolici Idrije. Idrijski razgledi, 50/1, 2005, str. 80–105; - Kavčič, Ivica. Živo srebro: Zgodovina idrijskega žgalništva. Založba Bogataj, Idrija, 2008.
Izpolnjevalec	Mestni muzej Idrija
Izpolnjeval je	Miha Kosmač
Datum objave	5. 3. 2018
Datum urejanja	Never